Ч. 157 Субота 16 (28) липня 1894. Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в Адміністрациї „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Побіда Італії в Судані.

Тому кілька днів прийшла депеша, що Італійці побили дервішів в Судані. Вістка та дуже врадувала Італійців, але Европа так провикла до легких побід на „чорній суши“ і тілько разів уже пересьвідчила ся, що они не мають ніякої вартости, що тепер маловажила ту нову побіду. Однак показує ся, що Італія справді зробила велике діло — а що найголовнійше, зробила се в згоді з Анґлією. Побідою над дервішами перемогла тих, що казали все: Африка для Африканців! Отже виправа ґенерала Баратієрі, ґубернатора італійскої кольонії Еритреї, то пригода, над котрою треба застановити ся.

Коли европейскі держави почали здобувати африканьску землю кусень за куспем, почали заводити свою цівілїзацию, християньство і торговлю, нищити невільництво, з котрого жили арабскі племена, а що найгірше — коли відобрали місцевим людям хліб і розпоювали їх отруєю-горівкою, — тоді опамятали ся Араби і подумали, що треба ратувати ся перед тою европейскою цівілїзациєю. Поміж ними явили ся пророки, взиваючі до борби на смерть з білими джяврами і вкінци повстав закон сенуссіх, подібний до хрестоносного. Обірванці, на пів фанатики релїґійні і вороги Християн, а на пів жебраки, так звані дервіши почали збирати ся в Судані. Там зійшла ся їх тьматьменна, а на їх чолї станув пророк Магді. Они виповіли війну блїдолицим. Перший їх напад був дуже сильний. Заняли богате місто Хартум в горішнім Єгипті і вбили управителя міста, Анґлійця Ґордона, що боронив ся кілька місяців. Анґлійці прислали войско на поміч за пізно — і так цілий горішний Єгипет разом з Суданом перейшов в руки Магдистів. Ті почали розширювати своє царство, убили абісиньского короля, а синови єго забрали спорий кусень держави; потім кинули ся на італійску кольонію Еритрею і тому кілька літ під Доґаля побили войска короля Ґумберта, а частину Еритреї загорнули собі. Вкінци почали здобувати собі оази Лївійскої пустині і так кріпшаючи, стали грозити Анґлійцям в середущім Єгипті і Італійцям навіть на самих надморских берегах, в їх провінциї Массаві.

Отже не диво, що ті забори музулманьских фанатиків могли стати ся дуже небезпечними для европейского пановання в цілій східній Африці, тим більше, що дервіши почали орґанізувати ся в державу. Наслїдник пророка Магді назвав уже себе еміром, себ то королем, зложив собі войско, поназначував достойників і заложив собі столицю в Кассалї. А що Кассаля лежала в дуже догіднім місци, в урожайній околици, на шляхах торговельних, то й зросла скоро так, що тепер має 35.000 мешканців. Емір нападав дальше то на Єгипет, то на італійскі кольонії і вже єго сила почала імпонувати Єгиптянам, котрі дуже нераді з панованя Анґлійців у себе. Отже треба було направду змірити ся з тою силою — і, як бачимо, до того дійшло. Італія порозуміла ся з Анґлією і ждала на добру нагоду. А нагода прийшла. Емір кинув ся зі своїм войском на італійску кольонію, а тимчасом ґенерал Баратієрі помашерував скоро з цілим корпусом на столицю Кассалю, здобув єї приступом, потім розбив ще один відділ магдістів і войско еміра зайшов з заду. Пішла побіда за побідою — і войско еміра розлетіло ся. Італійці загосподарили ся на добре в новій провінциї. Анґлїя не має до Італійців ніяких претенсий за то, лише хоче для себе заняти ті части горішного Єгипту, котрих не забрали Італійці. Видко, так уже згодили ся. Отже Італійці здобули великий і плодовитий край, з населенем спокійним. Массава, Еритрея і тепер здобута провінция кассальска то край більший, як половина Італії, а що найгарнійше, незадовжений у нікого і дуже богатий. Та чи він направить зруйновані фінанси Італії — хтож то може знати?

Д о п и с ь.

З Добромиля.

(Згадка про виставу).

Всім звістно, що поміж нашими селянами богато є таких, що не поминуть жадної нагоди, щоби кождого торгу, ба навіть неділї або сьвята не гонили до міста, навіть дальшого, хотяй не мають там жадної орудки. Так з другої сторони богато є і таких, котрим рушити ся з дому дуже тяжко; у них поза найблизшою охрестностию то вже і конець сьвіта, а що де діє ся, то їм байдуже. Щоби так одних, як і других спонукати в більшім числї їхати до поблизького місточка на ярмарок, то була би не велика штука, але щоби заохотити таких їхати власним коштом 16 миль до Львова на виставу, про котру мало котрий з селян і поняте має, до того треба великої праці і не кождому то вдасть ся.

Таким удалим ділом була прогулька 123

35)

Матій Сандорф.

(Повість Юлія Верна).

(Дальше).

Коли вже доктор Антекірт так був собі постановив, то розходило ся ще лиш о то, як має взяти ся до діла? Чи має пани Баторовій або єї синови розповісти всю минувшість триєстиньского банкіра? Але чи мав він на то докази, що банкір був дійстно зрадником? Певно що ні, бо Матій Сандорф, Стефан Баторий і Володислав Затмар, одинокі люди, що мали докази на то в своїх руках, вже не жили. Або мав може розпустити в місті пологоску о тій підлости, не сказавши о ній нічого родині Баторих? Правда, того було би досить, щоби розлучити Петра з молодою дівчиною, і то раз на все. Але коли-б ся тайна дістала ся до публичної відомости, чи-ж не могло би так стати ся, що Сіляс Торонталь виніс би ся чим скорше з Дубровника?

Коли бо доктор зовсім не хотів того, щоби банкір десь щез. Рука мстителя мусіла конче досягнути зрадника, скоро би лиш вибила година справедливости. В тій цїли треба було повести діло зовсім инакше, як він то собі представляв.

Доктор, розваживши все добре, що промавляло за сею справою і против неї, рішив ся не виступати впрост против банкіра, але все-таки ділати так скоро, як лиш можна. Передовсім треба було видалити Петра Баторого із сего міста, в котрім честь єго імени була загрожена. Ба, треба було десь єго так подіти, щоби ніхто не відкрив і слїду по нім. Коли вже раз буде мати єго в своїй власти, тогди скаже єму все, що знає о Сілясї Торонталю і єго спільнику Сарканім; тогди возьме єго собі за спільника до свого діла. Не можна було тратити ані одного дня.

В тій цїли вислав доктор депешу до свого порту, щоби звідтам приїхав до заливу коло Котару, на полудне від Дубровника, один із єго найскорших кораблїв перевозових. Був то один із тих чудних торнікрофтів, що послужили за взорець нинїшним лодям торпедовим. Корабель той, довгий на сорок і один метрів, був як веретено і цілий був із стали та міг удвигнути сімдесять тон; він не мав ані маштів ані комина, лиш на горі була плятформа та металева клїтка з сочковатим отвором для приступу воздуха. В сій клїтці сидів керманич і єї можна було щільно замкнути, коли стан моря того вимагав. Се судно могло плисти серед вітру і бурі не опізняючись, ані не збиваючись з простої лінії серед розбурханого моря. Єго скорість була значно більша, як всїх лодий торпедових старого і нового сьвіта, а на годину могло оно вигідно робити і двайцять пять кільометрів. Задля тої незвичайної єго скорости перевозив ся доктор на нїм вже кілька разів і се було причиною, що він міг бути всюди присутним, бо коли н. пр. щез десь з грецких островів, то показав ся в короткім часі на другім кінци Середземного моря, н. пр. в обох Сиртах [1].

Але було й ще щось, чим відрізняли ся торнікрофти від других суден доктора. Другими суднами гнала перегріта пара, а торнікрофтами гнала електрика, котру витворювали винайдені ним самим сильні аккумулятори [2]; в них міг він призбирати силу електричну о незвичайно великім напруженю. Кождий такий корабель називав ся „Електрік“, а для різниці був означений числом. Той корабель, що дістав приказ відплисти до Котару, мав назву „Електрік 2“.

По виданю того приказу чекав лиш доктор, коли надійде хвиля ділання. Рівночасно сказав Поент Пескадови і Капови Матіфу, що незадовго будуть мати важну роботу.

Не треба й згадувати, як урадували ся тим оба приятелї, що преці раз будуть могли дати докази своєї для него преданности. Лиш

[1]) Велика і мала Сирта, заливи в північній Африці.

[2]) Аккумулятори або збирачі суть то приляди, що збирають в себе силу електричну, а відтак випускають єї поволи і можуть служити длятого до порушуваня всїляких машин.

селян добромильского повіта до Львова дня 14 с. м.

Що зорґанізоване єї було трудне, стане ясним, коли скажу, що повіт широкий на 6 миль; а однак з 96 громад зголосило ся майже з кождої по 1, 2 або і більше людий.

Прибувши на виставу, поділили ми ся всї на десятки під проводом своїх десятників і розійшли ся по виставі. На виставі були два днї, а варто було видїти одушевлене того народа, коли не одно побачив, що і з роду єму не снило ся. Тому й не дивні були їх оклики що хвиля: „Господи! то і се наші люди роблять?“ А коли їм се і то пояснено, зрадїли, що їм лучила ся нагода ті дива побачити і позабути, що дома нема і живої душі, котра би їм що про сьвіт Божий розказала.

Не менче від инших віддїлів зацїкавив їх і „свій“ етноґрафічний віддїл, а похід Соколів польских, то вже так і стариків піддобрухав, що з живою радостю заявили охоту, зараз дома своїх молодцїв муштровати. Повернувши до дому, коли їх хто про виставу запитає, відповідають „Єй Богу, варто і корову спродати, щоби лиш на все подивити ся.“

В надії, що і инші повіти підуть за проводом Добромиля, здержуюсь з виявом всїх вражінь і згадок з вистави. Хто поїде, буде мати сам нагоду все побачити і пересьвідчити ся, чи то правда, що я кажу.

В кінци згадати мушу, що сю прогульку зорґанїзував комісар повітовий п. М. Пашкудзкий і що тілько завдяки довірю, яке до него тутешні селяне мають, повела ся та прогулька, за котру так єму, як і єго впв. подрузї, що підчас обіду селян на виставі яко господиня всїм занимала ся, належить ся всяка подяка. Селяни не забудуть сеї прогульки. *В. В.*

Перегляд політичний.

Важний комунїкат появив ся в півурядовій ґазеті мадярскій Nemzet. Має він походити з кругів Мінїстерства справ заграничних. Дімісия Стамболова — сказано в нїм — не зробила у сферах віденьских доброго вражіня, Стамболов бо мав сильний характер, а Стоілов і сам князь мягкі. До тогож князь старає ся очевидно о то, щоби Росия признала єго князем. Тому то руссофільскі тенденциї так сильно розвивають ся тепер в Болгариї. Австроугорске мінїстерство справ заграничних зажде на факти, що скаже собрание на таку ситуацию, а має надію, що собрание спротивить ся руссофільским тенденциям. Коли той комунїкат походить з наших сфер дипльоматичних, то є в нїм і осторога для правительства болгарского перед руссофільством і заповідь, що по собранию сфери дипльоматичні може зачнуть якусь роботу.

Вчера судили в Парижи анархіста Менїєра, що підложив бомбу в реставрациї Веррі. Єго вже перше засудили на смерть заочно, а тепер, коли Анґлія видала єго Франциї, судять в друге. Він всему заперечує.

Новинки.

Львів дня 27 липня.

— **Краєва Рада шкільна** на засїданю з дня 23 липня установила осібного учителя релїгії жидівскої для шкіл народних в Долинї від 1 вересня 1894. Перемінила одноклясові школи народні: в Опришівцях і Чернієві повіта станїславівского, в Глїбові пов. скалатского і в Головенцї повіта коросняньского на двоклясові, почавши від 1 вересня 1894. Висказала Людв. Захутї, управителеви школи народної в Майданї при єго переходї на пенсию признане за ревну успішну працю учительску.

— **Іспит кваліфікацийний для учителів шкіл народних** розпічне ся в Перемишли, в найблизшім осїннім речинци дня 18 вересня перед іспитовою комісиєю. Подання треба вносити найдальше до кінця серпня на руки дотичних окружних рад шкільних.

— **Товариство Руских женщин** в Станїславові збирає гроші і фанти на інститут для дівчат в Станїславові. Гадку ту всї радо приняли і посилають датки на руки товариства.

— **Переносини войска.** До Львова прибув на сталий побут 15-ий полк піхоти з Тернополя, а на єго місце піде 55-ий бережаньский.

— **Чехи** збирали ся приїхати до Львова на виставу, а тепер рішили ся зі страху перед холєрою у нас не приїздити до Львова.

— **На шини** електричного трамваю кинув ся передвчера вечером на площи Марийскій пяний челядник кравецкий Ганушевский в хвили, коли надїздив віз трамваєвий. На щасте удало ся кондукторови задержати віз а присутні прихопили охочого до самоубийства і були би єго добре потурбували, коли-б не поліцаянт, що вирвав єго з рук обурених людий і відвів на стацию полїцийну.

— **Жертви громів.** Грім запалив дня 1 липня хату Миколи Клинця в Добриневі, повіт рогатиньского. Хата була минувшого року обезпечена в „Днїстрі“, а сего року Клинець не хотїв уже обезпечуватись; тепер певно жалує! — Дня 24 с. м. о годинї 3-ій рано надтягнула сильна громовиця над село Потутори коло Бережан і грім убив одного селянина та й спалив два обійстя, наробивши шкоди до 3.000 зр. Одно обійстє було обезпечене в „Днїстрі“, однак властитель не викупив полїси і, розумієсь, не має права до відшкодованя.

— **За коня.** Як звістно, убито дня 5 липня хлопця з Журавник, що їздив на почту до Куровича. Убийника бачили кілька разів на зрабованім кони, а навіть був у своєї жінки в Соловій. Аж дня 12 липня, коли з'явив ся в Балучинї під Глинянами (вже без коня), пізнали єго селяни і відставили до глиняньского суду. Убийник називає ся Хмілевский і походить зі Солової. За коня позбавив хлопця житя тай мабуть сам піде на шибеницю.

— **З салї судової.** В Кракові розбирав суд голосну справу, що дім новий завалив ся недавно і вбив двох робітників. Суд засудив властителя дому на місяць вязницї з двома постами, головного майстра мурарского на 4 місяцї з постом що тижня; підмайстра на 2 місяцї з постом що дві недїлї; будівничого на три місяцї з постом що 14 днів, а мійского інспектора будівництва на 2 недїлї вязницї. Кромі того признав відшкодованя родинам убитих і ранених робітників. Чей другим відхоче ся тепер ставити каменицї з піску...

— **Чарівниця.** В Ізельльо коло Ґенови забобонні люди убили 70-лїтну старушку, бо думали, що она чарівниця. Порубали єї сокирами і голову втяли. Хоч кілька осіб було притім, таки виновників трудно віднайти.

— **Добрий синок.** На провінциї на малій посадї жив синок одного поважаного Берлинця, синок славний, що вже не мало горячого сала залив батькови за шкіру. Одного дня батько, що вирік ся зовсїм сина, дістав від приятеля єго сина посьвідчене, що син уже помер, з просьбою о гроші на похорон. Батько — батьком, не міг відмовити остатної прислуги і післав гроші, бо сам не міг їхати. Тимчасом недавно отвирають ся в єго домі двері і входить — хто? — покійний славний синок. Як же то стало ся? Син уже не мав способу „натягнути“ батька і видумав собі смерть. Приятель сфалшував посьвідчене — а за то потім оба прислані гроші прогайнували тай „старого“ висьміяли. От потїха родини!

— **Покинь мене!** На селї знають, що то за зїле „люби мене“ і „покинь мене“ — оно має

одно попсувала їм трохи їх радість, коли почули ту вість.

Поент Пескаде мав лишити ся в Дубровнику і уважати на палату при Страдоне та на дім при улици Марінеля, а Кап Матіфу мусів їхати з доктором до Котару. Они мали розлучити ся перший раз від многих лїт, переживши разом всяку долю і недолю. Аж жаль брав дивити ся, як Кап Матіфу ставав неспокійний, коли подумав, що вже не буде коло него малого Пескада.

— Лиш терпцю, мій Капе, лиш терпцю — говорив Поент Пескаде до него. — Не довго то так буде! Коби лиш минув час, в котрім має ся відограти та штука, а все буде знов добре. Коли не ошибаю ся, то буде то не аби яка штука, котра лагодить ся тепер під проводом славного доктора, та й славну-ж ролю визначив він кождому з нас.... Вір менї, що буде в нїй і для тебе спора пайка.

— Так тобі здає ся?

— Не здає ся, а я таки певний того. Розумієш, що не будеш грати ролї любовника, бо то не для твоєї вдачі, хоч ти часами дуже завертаєш собі голову. Але так само і не будеш грати ролї інтриґанта, бо ти мій грубенький, доброго серця. Нї, ти будеш представляти того ґенія, що з'явить ся при остаточній розправі, щоби покарати нечестивість а нагородити честноту.

— Нїби так, як в якій виставній штуцї? — спитав Кап Матіфу.

— Зовсїм так само. Я вже виджу, як ти будеш грати ту ролю, мій любий Капе. Саме коли злочинець найменше буде того сподївати ся, ти явиш ся з розложеними руками і буде потреба, щоби ти лиш звів їх до купи та зробив добрий конець. Хоч твоя роля і не велика, а всеж таки она симпатична тай легко здобудеш собі оплески і дзвінку заплату.

— Якось то вже буде — відповів велит — але поки що мусимо розлучити ся.

— Лиш на кілька днів! Памятайже, щоби-сь менї за той час не змарнїв; їж що дня по шість разів і годуй ся та шануй ся, любий Капе. А тепер обійми мене, а радше роби лиш так, як на сценї, бо ще мене задушиш. Оттаке то, бачиш, треба учити ся грати комедию на сьвітї. Обійми-ж мене та не забувай на твого малого Поента Пескаде, котрий нїколи не забуде свого грубого Капа Матіфу.

Ось так пращали ся сердечно оба приятелї, коли мусїли розставати ся. Капа Матіфу таки не мало стиснуло за серце в єго великій груди, коли він побачив ся сам один на „Саваренї“. Єго товариш перенїс ся ще того самого дня на приказ доктора до Дубровника; дістав приказ, не спускати з ока Петра Баторого, уважати пильно на палату Торонталя і розвідувати ся добре про все.

В ту пору, коли Поент Пескаде мусів цїлими годинами волочити ся по тій части міста, де Страдоне, був би там конче стрітив ся з тою чужесторонною жінкою, котра, видко, мала такий самий приказ, як і він. Було би може й прийшло до стрічи, коли-б Марокканка, виславши депешу, не була винесла ся з Дубровника, щоби зійти ся з Сарканїєм на умовленім перед тим місци. Поент Пескаде не мав отже нїякої перешкоди в своїй роботї і міг сповнити свою задачу зі звичайною собі зручностию.

Петрови Баторому було би й на гадку не прийшло, що єго буде хтось слїдити на кождім кроцї, що замість тої шпігунки буде тепер ходити за ним надзирцем Поент Пескаде. По сїй розмові з доктором, коли то він єму звірив ся, став він якось значно щирійший, як бувало. Коли вже виговорив ся зі всїм на „Саваренї“, то чого-ж було єму тепер таїти ся ще перед матїрю? Хиба-ж она не була би і так здогадала ся споглянувши єму в очи? Она була би певно від разу пізнала, що в нїм настала якась зміна, що замість смутку і розпуки, настала в нїм надія і щасте.

Петро Баторий розповів отже все своїй матери; сказав, хто тота панночка, котру він полюбив, та що задля неї не хоче покидати Дубровника. Єї становище в товаристві не стане на перешкодї, бо прецї доктор Антекірт сказав єму, що він може мати надію.

— Отже то іза того, синоньку, ти натерпів ся так дуже! — сказала до него панї Баторова. — Нехайже Господь Бог тобі помагає та нехай спошле тобі то щасте, котрого тобі доси неставало.

Панї Баторова жила собі здалека від людий в своїй хатї при улици Марінеля; ходить бувало лиш з своїм старим слугою на службу Божу, бо була католичка і придержувала ся строго своїх релїгійних обовязків, як і всї Мадяри католики. Ще анї разу не чула, щоби хтось говорив що про родину Торонтолів. Коли

помагати на любов або против любови. Чи помогло кому — того нїхто не може потвердити. Та не лише в нас є ще така забобонність, а от і в Нїмеччинї найшла ся така, навіть заможна дївчина, що написала такий лист до аптики: „Поважаний пане. Позволю собі написати кілька слів. Що я тепер хочу вийти за муж маю 21 літ а менї дома дуже зле бо мій вітчим недобрий чоловік, він має велике господарство. А я тепер люблю дуже одного господаря я би єму все дала що маю але до него підходять і иншї дївчата і вони ще готові єго збаламутити і я би вас просила, може би ви менї дали якийь лїк на них аби вони єго не любили мене так люди порадили щоби я до вас написала може ви що маєте на то щоби тілько я єго дістала. а як не маєте нїчого то скажіть то мому братови а як маєте то напишіть кілька слів як то ужити і що то коштує. Кланяю ся і т. д.“ А аптикар замість дати що против любови суперниць, пустив — як то кажуть — закохану дївчину в ґазети. Єї лист надрукований в Chemiker-Zeitung.

— **З Дирекциї зелїзниць:** Північно-нїмецко-галицко-полудневе-західний росийский рух граничний. З днем 1 серпня 1894 увійде в житє нова виїмкова тарифа для збіжа і т. п.

— **Похибка.** Просимо поправити в ч. 156 в описї з вистави похибку в місци, де сказано: „Шевченко з бандурою над Днїстром“. Розуміє ся, має бути: над Днїпром.

Вистава краєва.

(Рільництво. Павільон заряду дібр Найд. Архикнязя Альбрехта.)

В нашї часи всї старають ся о як найбільший розвій промислу. Змагане до того на Заходї могуче, а і в нас конечна потреба спонукує людий брати собі приклад з заграницї, бо мусимо додержувати конкуренциї зі всїми тай дбати про власне житє. Галичина то есе таки край переважно рільничий; на сто осіб 74 занимає ся рільництвом і жиє з рілї. Тимчасом число населеня у нас що раз більше; небавом буде в нас так густо, як на приклад в Чехії. Там же в Чехії на сто осіб лише 27 до 44 занимає ся полем, а всї иншї жиють з промислу і т. п. Колись мусить і в нас таке настати. Се одинокий спосіб рішеня „квестиї хлїба“ в нашім краю, єсли не найдуть способу рішити єї в якийь инший спосіб.

Загальний зворот до промислу знати і на теперішній львівский виставі. Рільництво на нїй навіть з огляду формального слабо репрезентоване в порівнаню з так богатими продуктами родимого або принятого промислу, а і то „рільництво“, що виставлене на виставі, далеко не подібне до давного, первістного способу управи рілї. Радше й ту можна би сказати, що маємо виставу поступових здобутків наших побіч вистави взорів чужих з поля „промислу рільничого“. В павільонї рільничім, куди кинеш оком, всюди стрінеш преріжні знаряди і машини, о котрих нашим батькам і дїдам анї не снило ся.

Отже головним, основним знаменем львівскої вистави єсть єї промисловий характер, котрий найкрасше показаний у величавім, як на нашї відносини, промисловім павільонї. Але неменче замітний сей характер і на поодиноких инших частях вистави, на поодиноких павільонах, що показують теперішнї поступові господарства. Возьмім на приклад павільон заряду дібр Архикнязя Альбрехта. Підставою господарства в тих великих маєтках єсть без сумнїву рільництво, але рільництво розвите і видосконалене при помочи промислу.

Найд. Архикнязь Альбрехт має в Галичинї в живецкім повітї свої добра. Павільон єго виглядає як швайцарский двір і обставлений довкола дуже цїкавими оказами з господарства лїсового. Живецкі маєтки мають великі гірскі пралїси, отже йде о розумну господарку в тім богацтві природнім. На виставі бачимо перекрої велитів лїсних,окази дуже рідкі а цїкаві. Коло них стоїть цїла громада дерев-дивоглядів. Або снїги величезні позгинали дивио галузе в лїсї, або ріжні шкідники, птахи і комахи, понївечили цїлі паї лїсів — і з тих причин з гарних дубів, ялиць і яворів поробили ся фантастичні, та не все гарні дивогляди.

В серединї павільону маємо ріжні продукти лїсні, вже пероблені до ужитку. Коло найзвичайнїйших полїн дерева на паливо, бачимо клепки букові до бочок, ріжні знаряди і начинє господарске з дерева, дальше вуголь деревний, а також спосіб виробу вугля показаний на плястичних дуже гарних мапах. Таких мап і моделів в павільонї повно. Майже кождий віддїл господарства представлений мапами або моделями. Суть моделї наводнюваня лук системи Петерсена, моделї ріжних пристроїв дренарских, стаєн, тартаків, сушарнї і т. п., а всї сьвідчать о високо розвиненій системі взірцевого господарства. Впрочім сьвідчать о тім пишні прібки зерна рослин мучних, пастівних трав і ріпаку, продукованих в добрах Найдост. Архикнязя, великі і ріжні роди картофель, бураків, морков, вкінци зерна збіжа ріжного рода. Специяльні мапи ґрафічні і викази статистичні дають понятє о незвичайно старанній господарстві.

В маєтках архикняжих є також великі гути і они вислали до павільону плуги, рури водопроводні, печи зелїзні, начинє кухонне і фабричне, бляху, посудину поливану і т. п. Також бачимо в тім павільонї ріжнородний сир, так само добрий як швайцарский і тирольский, відтак клей з рогів і костий худоби.

Взагалї павільон Архикнязя робить дуже добре враженє на кождого рільника промисловця. Прикрасою павільону суть ловецкіокази, ріжні звірі з лїсів живецких, добре загосподарованих.

Телєґрами.

Віде́нь 27 липня. Сеї ночи була довга і велика буря у Видни і в околици. — Поголок і про уступленє австрийского амбасадора Гойоша з Парижа не мають зовсїм найменшої рациї.

Ішль 27 липня. Вчера приїхав ту мінїстер Мадейский.

Париж 27 липня. Палата послів приняла нинї цїлий закон против анархістів 268 голосами против 163.

Мадрит 27 липня. Оркан зруйновав страшно полудневе-західну і середну Іспанію. Богато міст залляла повінь.

Фез 27 липня. Мароканьский султан казав увязнити свого брата Мулея за заговор против него.

Конкурс.

Видїл товариства „Рускої Бурси“ в Бережанах подає сим до загальної відомости, що з початком шкільного року 1894/95 знайде більше число питомцїв зі шкіл середних поміщене в Бурсї під слїдуючими условями:

I. Родичі взглядно опікуни зволять найдальше до 20-ого серпня с. р. надіслати свої просьби (без стемпля) до видїлу Бурси на руки предсїдателя о. М. Соневицкого, катихита ґімназиї. До просьби треба долучити: а) сьвідоцтво убожества; б) сьвідоцтво шкільне з послїдного півроку; в) сьвідоцтво моральности, єсли кандидат ходив до публичної школи; г) заявленє родичів взглядно опікунів: кілько обовязують ся доплачувати за кандидатів в грошах, а кілько в натураліях (*Замітка*: Бувших питомцїв Бурси в минувшім роцї не дотикає услівє під в). Желаючі поміщеня за цїлою оплатою місячно 13—15 зр. не предкладають сьвідоцтва убожества).

II. Отець або опікун принятого до Бурси питомця має: 1) вплатити на зужитя інвентаря 1 зр. річно; 2) доставляти декляровану квоту оплати на харч з гори місячно; 3) на устроєнє бібліотеки для питомцїв 50 кр. річно.

III. Приняті до Бурси питомцї мають виказати ся, що посїдають: 3 пари біля, 2 рушники і добру одежу й обувє.

IV. Бажаючі одержати відповідь на свою просьбу зволять долучити картку кореспонденцийну з докладною адресою, а єсли кромі того долучать марку почтову за 20 кр., одержать прилоги за рецепісом.

Вписи відбувають ся 29, 30 і 31 н. ст. серпня, а до першої кляси 1, 2 і 3 н. ст. вересня.

Від видїлу „Рускої Бурси“ в Бережанях, дня 23 липня 1894.

Михаїл Соневицкий предсїдатель.

За редакцию відповідає Адам Краховецкий

бувало ішла до церкви, що при монастири Францісканів, котра стоїть саме при входї на улицю Страдоне, то навіть і не споглянула на Тороталів двір; не знала отже хоч би лиш з погляду доньки давнїйшого банкіра з Триесту.

Петро мусів їй докладно розповісти, як она виглядає та яка єї вдача, де єї перший раз побачив та по чім пізнав, що й она єго любить. Він розповідав їй все то так щиро, що она таки не мало здивовала ся зміркувавши, яка сердечна пристрасть з него говорить.

Коли-ж Петро став їй розповідати про становище, яке займає Торонталева родина, коли довідала ся, що молоде дївча дістане колись в спадщинї найбільший маєток на цїлий Дубровник, то вже таки не могла утаїти свого зажуреня. Хиба-ж банкір пристане на то, щоби єго одиначка віддала ся за чоловіка, котрий не має нїчого, ба, котрий майже не має будучности перед собою?

Петро навіть і не згадував про то, з яким холодом, ба, просто з погордою обходив ся з ним доси Сіляс Торонталь. Він згадав лиш про то, що єму сказав доктор. А той казав єму не раз та не два, щоби він спустив ся на него, на приятеля свого батька, що він для него так прихильний, як рідний батько. О тім не сумнївала ся і панї Баторова, бо она преці знала, що хотів доктор зробити для неї і єї сина. Наконець думала она так само, як і син тай Борик, котрий також мусів докинути і своє мудре слово, що можна мати добру надію, і в скромну хатчину при улици Марінеля завитала тїнь щастя.

Петро Баторий чув ще ту радість, коли слїдуючої недїлї побачив Сару Торонталївну у францісканьскій церкви. Заєдно сумне лице молодої дївчини аж повеселїйшало, коли она побачила Петра так якось зміненого. Обоє глянули на себе і зрозуміли ся. Коли Сара урадована вернула домів, принесла з собою спору часть того щастя, яке доглянула на лици молодця.

Петро вже не видїв ся з доктором. Чекав, чи не запросить він єго до себе на яхт. Минуло кілька днїв, але не надходив другий лист, котрий би завзивав єго до нових сходин.

— Видко, що доктор хоче насамперед розвідати ся — так розважав він собі. — Мабуть прийде сам до Дубровника, або пришле когось, щоби розвідатись про родину Торонталя.... А може хоче сам пізнати Сару особисто.... Хто знає, може вже й видїв ся з єї батьком та все єму розповів.... Один рядок, одно слово, всетаки зробило би єму велику радість, особливо, коби то було сказано: Зайдіть до мене!

Але листу як не було, так не було. Панї Баторова ледви що могла успокоїти нетерпеливість сина. Він аж не знав вже, що собі робити, а она мусїла тепер додавати єму надії, котрої поправдї сказавши, майже й сама не мала. Дім при улици Марінеля стояв преці для доктора отвором, і то він чей знав, а мимо того, що інтересував ся Петром, мимо того що інтересував ся родиною, котрій вже дав був навіть докази великого сочувства, він чомусь не хотів зайти, чомусь не показував ся.

(Дальше буде).

ІНСЕРАТИ.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.